

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce:

X, narozen dne X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupen advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou
sídlem Národní 416/37, Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2021, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že jeho žádost ze dne 5. 8. 2020 o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), nepřipustná, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno.
2. Žalobce v žalobě konstatoval, že v předchozím řízení nebylo předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany zvýšené riziko onemocnění COVID-19 v případě žalobcova vycestování do země původu. Žalobce zdůraznil, že do země původu může vycestovat pouze letecky, což obnáší pobyt v uzavřených, nevětraných a klimatizovaných prostorách, což podstatně zvyšuje riziko nákazy tímto onemocněním. Žalobce je osobou po transplantaci ledviny a spadá proto do skupiny osob, jímž hrozí horší průběh onemocnění, možné trvalé následky i smrt. Obdobně argumentoval i Ústavní soud, který odložil vykonatelnost rozhodnutí týkající se zrušení povolení k pobytu žalobce s tím, že v případě cestování do Vietnamu je žalobce vážně ohrožen na životě a zdraví. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného v napadeném rozhodnutí, dle něhož byl zdravotní stav žalobce dostatečně posouzen již v předchozím řízení. Posouzení zdravotního stavu v řízení ukončeném v roce 2019 nemůže být dostatečné, neboť až v roce 2020 se rozšířilo onemocnění COVID-19, což samo o sobě je novou skutečností. Tuto skutečnost žalobce neměl možnost zmínit v předcházejícím řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Dle žalobce je jeho vycestování v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, konkrétně se Všeobecnou deklarací lidských práv, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod či Listinou základních práv Evropské unie. Všechny tyto dokumenty deklarují ochranu života a zdraví všech osob bez rozdílu státní příslušnosti. Dvacetihodinový pobyt v klimatizovaném letadle s dalšími osobami pro žalobce představuje enormní riziko nákazy onemocněním COVID-19 a jeho závažný průběh s ohledem na prodělanou transplantaci, resp. možné úmrtí v důsledku komplikací vyvolaných nákazou. Tyto okolnosti nemohl žalovaný zkoumat v předcházejícím řízení, neboť neexistovaly, a je proto nutné je považovat za nové skutečnosti způsobilé přivodit žalobci vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Z uvedených důvodů žalobce požadoval zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

II. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě trval na správnosti napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že se jedná v pořadí již o druhou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, přičemž poprvé požádal o mezinárodní ochranu dne X poté, co mu bylo zrušeno jeho pobytové povolení na území České republiky, neboť strávil 16 měsíců ve vazbě za prodej pervitinu. Jediným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu tehdy byla legalizace jeho dalšího pobytu na území České republiky. V předcházejícím azylovém řízení žalobce uvedl, že kvůli transplantované ledvině je náchylnější na infekce, nesmí vykonávat těžkou práci, jiné zdravotní potíže nemá a nemá ani žádné zvláštní zdravotní potřeby. Ledvinu mu transplantovali ve Vietnamu, po operaci byl několik týdnů hospitalizován a pak bydlel u tety. Péči o něj hradili příbuzní. Po

propuštění z nemocnice pravidelně docházel na kontroly. Ve Vietnamu se po operaci zdržel zhruba 1 rok. Až poté žalobce se souhlasem vietnamských lékařů z vlasti vycestoval a vrátil se do České republiky, kde dochází na pravidelné lékařské kontroly a každodenně užívá předepsané léky. Žalobce v průběhu správního řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu zdůrazňoval, že v České republice je lepší zdravotní péče než ve Vietnamu, kde by na ni neměl dostatek peněz. Žalovaný zdůraznil, že již v prvním rozhodnutí o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu konstatoval, že zdravotní potíže žalobce nespádají do zdravotních potíží bezprostředně život ohrožujících, které by v případě nemožnosti léčby v domovském státě, byly důvodem k udělení humanitárního azylu. Žalobce potvrdil, že byl operován ve vlasti, kde také může v nastavené léčbě pokračovat. Na základě informací o zdravotnictví ve Vietnamu žalovaný v předcházejícím azylovém řízení uzavřel, že žalobce má možnost zajistit si léky či případnou léčbu i ve svém domovském státě. Žalovaný tedy při posuzování první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu neshledal skutečnosti hodné zvláštního zřetele, které by vedly k udělení humanitárního azylu a nezjistil ani splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a 14b zákona o azylu. Pokud jde o nové skutečnosti uvedené během správního řízení o v pořadí druhé žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný zdůraznil, že pandemie COVID-19 postihla všechny státy světa včetně České republiky a byla zapříčiněna *vis maior*, tedy nezávisle na jednání či konání konkrétních státních orgánů či bezpečnostních složek kteréhokoli státu. Zakládat důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu v České republice na ochraně před touto nemocí je dle žalovaného nelogické a bezpředmětné, stejně jako snaha vyhnout se podanou žádostí o mezinárodní ochranu případným bezpečnostním opatřením jednotlivých států pro své občany či přicházející cizince, včetně karantény, povinných testů apod. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobce jde o jednoznačně účelové zneužití celosvětové situace s pandemií COVID-19 a institutu mezinárodní ochrany za účelem legalizaci pobytu v České republice. Žalovaný proto neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, neboť ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žalobce z vlasti a obav z návratu do vlasti. Žalovaný navrhoval žalobu v plném rozsahu zamítnout.

III. Replika žalobce

4. V replice k vyjádření žalovaného žalobce zdůraznil, že se neobává pronásledování v zemi původu, ale že se jeho obavy týkají ohrožení života a zdraví v případě nuceného vycestování. Dle žalobce byly v jeho případě splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. V zákoně o azylu není udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany vyloučeno z důvodu *vis maior*, z důvodu nezávislosti vzniku objektivních skutečností na jednání států, či z důvodů, že se jedná o celosvětový problém. Ani jeden z výše uvedených závěrů žalovaného není důvodem pro zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný si dle žalobce zjevně protiřečí, když na jedné straně tvrdí, že novou skutečností, kterou žalobce uvedl během v pořadí druhého správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, je jeho obava z návratu do vlasti kvůli onemocnění COVID-19 vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, a na jiném místě pak uvádí, že žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu.

IV. Zjištění ze správního spisu

5. Dne 5. 8. 2020 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, k níž dne 28. 8. 2020 poskytl údaje dle § 10 odst. 2 zákona o azylu. Žalobce sdělil, že není členem žádné politické strany a nikdy se politicky neangažoval, je svobodný

a bezdětný. Do České republiky poprvé přicestoval koncem května roku 2003, naposledy v březnu roku 2018. Poprvé požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice v roce 2019. O mezinárodní ochranu v České republice aktuálně žádá kvůli svým zdravotním problémům. Do Vietnamu se nemůže vrátit také z důvodu pandemie nemoci COVID-19. Právní zástupkyně žalobce doplnila, že její klient by byl v případě nuceného návratu do Vietnamu závažně ohrožen na zdraví a životě, a to s ohledem na jeho zdravotní stav, kdy případná nákaza onemocněním COVID-19 by pro něj znamenala prakticky jistou smrt. Riziko této nákazy by bylo zásadně zvýšeno leteckou přepravou, tedy pobytem žalobce jednak v prostorách letiště a rovněž několikahodinovým pobytem v letadle, kde proudí přečerpávaný vzduch, který může obsahovat virus SARS-CoV-2. Po vstupu na území Vietnamu by byl žalobce umístěn do povinné karantény, která probíhá ve speciálních vojenských zařízeních, kde je zvýšené riziko výskytu jiných nemocných osob, které by mohly žalobce nakazit. Právní zástupkyně žalobce doložila usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 10. 8. 2020, sp. zn. I ÚS 945/20, kterým Ústavní soud rozhodl o odložení vykonatelnosti všech rozhodnutí týkajících se zrušení přechodného pobytu žalobce, přičemž důvodem byla právě možnost fatálních důsledků nuceného vycestování žalobce.

6. O žádosti žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, ve kterém uvedl, že vycházel především z výpovědi žalobce, jím doložených materiálů, z rozhodných materiálů minulého správního řízení o mezinárodní ochraně a dále z informací, které shromáždil v průběhu aktuálního správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 1. 9. 2020, zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), Údaje o zemi Vietnam 2019 ze dne 26. 3. 2020 a usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 8. 2020, sp. zn. I ÚS 945/20. Žalovaný konstatoval, že usnesení Ústavního soudu České republiky není skutečností, která by měla mít vliv na žalobcovu aktuální žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť tímto usnesením Ústavní soud pozastavil vykonatelnost v něm uvedených rozhodnutí týkajících se pouze pobytu žalobce na území České republiky dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a nikoli správního řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany. První žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice žalobce podal dne 25. 3. 2019. O žádosti bylo rozhodnuto žalovaným dne 14. 6. 2019 tak, že žalobci mezinárodní ochrana udělena nebyla. Správnost rozhodnutí byla následně přezkoumána a potvrzena krajským i Nejvyšším správním soudem. Žalobce v průběhu správního řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 3. 2019 označil za důvod k podání žádosti skutečnost, že nemá legální pobyt v České republice, a území České republiky odmítl opustit i vzhledem k tomu, že zdravotní péče zde je kvalitnější než ve Vietnamu. Během nového správního řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobce sdělil, že se obává návratu do vlasti kvůli onemocnění COVID-19, a to vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Dle žalovaného však výskyt této nemoci nemá již pouze lokální charakter, postupně dosáhl úrovně pandemie celosvětového rozsahu. Pokud se týká opatření přijatých v zemi původu žalobce v souvislosti s onemocněním COVID-19, dopadají rovnou měrou na všechny občany země. Každý stát, Vietnam nevyjímaje, je nucen přijmout odpovídající opatření za účelem potlačení šíření onemocnění COVID-19 a ochrany zdraví obyvatel na svém území, přičemž s jejich přijetím a zejména uplatňováním nemusí občané vždy bezvýhradně souhlasit, musí je však strpět. Žalovaný dále zdůraznil, že letecké společnosti jsou povinny přijímat opatření proti šíření onemocnění COVID-19, které se týkají jak

pobytu v prostorách letiště, tak i pobytu v letadlech. K umístění do nedobrovolné karantény ve vojenských zařízeních, kde žalobce předpokládá zvýšené riziko výskytu jiných nemocných osob, které by ho mohly nakazit, žalovaný připomněl, že i v České republice, kde žalobce žádá o mezinárodní ochranu, postupují příslušné státní orgány, pokud se týká nařizování karantény osobám, obdobným způsobem. Žalovaný zdůraznil, že ani v České republice nemá žalobce žádnou jistotu, že s tímto onemocněním nepřijde do styku. Zdravotní stav žalobce je v současnosti zcela stabilizován, žalobce v průběhu celého správního řízení nedoložil žádnou lékařskou zprávu, že by tomu tak nemělo být. Žalovaný uzavřel, že skutečnosti uvedené v novém správním řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu se netýkají změny situace v zemi jeho původu, důvodů jeho odchodu z vlasti ani důvodů, pro něž by mohl mít jakékoliv obavy v případě svého návratu do vlasti. Ve Vietnamu také nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobce, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

V. Právní posouzení soudem

7. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobkyni, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle současné právní úpravy může cizinec opakovaně učinit prohlášení o mezinárodní ochraně (až na zákonné výjimky) a následně podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany bez jakéhokoliv časového limitu. Opakovaná žádost je však podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a uvedeného zákona. Řízení o nepřipustné žádosti se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.
9. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65: „Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*.“
10. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, konstatoval, že „správní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení

mezinárodní ochrany musí v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. To tedy znamená, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“

11. Z výše uvedeného vyplývá, že hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žalobce a které nemohl uplatnit během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, např. změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žalobce. V posuzované věci žalovaný zcela správně uzavřel, že žalobce v opětovné žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádné skutečnosti, které by odpovídaly shora popsáním východiskům, netvrdil. Za novou skutečnost, kterou žalobce nemohl uplatnit během předchozího řízení, nelze považovat výskyt pandemie celosvětového rozsahu. Pandemická situace v souvislosti s onemocněním COVID-19 nepředstavuje nové tvrzení z hlediska udělení mezinárodní ochrany, neboť se týká všech států, Českou republiku nevyjímaje (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 7. 2021, č. j. 4 Azs 141/2021 - 49). Žalovaný má pravdu, když tvrdí, že ani v České republice nemá žalobce jistotu, že s tímto onemocněním nepřijde do styku. Pokud jde o nutnost využití letecké přepravy k vycestování do země původu, žalovaný opět zcela správně upozornil na povinnost leteckých společností přijímat opatření proti šíření onemocnění COVID-19, které se týkají jak pobytu v prostorách letiště, tak i pobytu v letadlech. Na palubu letadla nelze vstoupit bez ochrany úst a nosu a prakticky všechny státy také požadují nějakou formu prokázání bezinfekčnosti.
12. Ani závěru žalovaného, že ve Vietnamu nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobce, k zásadním změnám, které by bylo možné posuzovat jako nové ve smyslu zákona o azylu a které by mohly zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nelze ničeho vytknout.

VI. Závěr a náklady řízení

13. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné, a proto žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi,

který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, ostatně mu žádné náklady řízení přesahující běžný rámec činnosti správního orgánu nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 6. srpna 2021

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně